

**SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY I LICEUM PLASTYCZNEGO (CYKL 4-LETNI)
W ROKU SZKOLNYM 2019/2020
WEDŁUG PODRĘCZNIKA „W BLASKU BOŻEJ PRAWDY” NR AZ-41-03/12-KI-1/12
ZGODNEGO Z PROGRAMEM NAUCZANIA NR AZ-4-03/12**

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzetelności w pracy brak pracy
2. Testy i sprawdziany	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe) 	<ul style="list-style-type: none"> 75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających 	<ul style="list-style-type: none"> 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji) 	<ul style="list-style-type: none"> 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
3. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku i zeszytach uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
4. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się rzeczowo 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. U źródeł wiary	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wartości ostateczne określa wartość uczestniczenia w katechezie, jej owoce i nakładane przez nią zobowiązania podaje definicję religii wymienia cechy wspólne dla wszystkich religii wymienia charakterystyczne cechy wspólnych religii wymienia religie monoteistyczne i politeistyczne określa chrześcijaństwo jako religię najlepiej wyrażającą miłość Boga wykazuje różnice między chrześcijaństwem a innymi religiami definiuje pojęcia: historia zbawienia, objawienie, Boża pedagogia wyjaśnia, że Bóg objawiał się człowiekowi stopniowo: najpierw w Starym Testamencie, potem, najlepiej, poprzez Jezusa Chrystusa (Nowy Testament) wskazuje, że objawienia prywatne mogą uwypuklać jakiś aspekt objawienia biblijnego definiuje pojęcia: objawienie pośrednie i bezpośrednie i podaje ich przykłady wymienia argumenty św. Tomasza z Akwinu przemawiające za istnieniem Boga 	<ul style="list-style-type: none"> określa wpływ wiary na postawę człowieka określa potrzebę religii jako przejaw ludzkiej natury definiuje pojęcia: „człowiek istotą religijną”, „objawienie naturalne”, „objawienie nadprzyrodzone” wyjaśnia, w czym człowiek wyraża się jako istota religijna podaje, na czym polega fanatyzm i obojętność religijna wymienia społeczne implikacje wpływające z religii Wschodu (ezoteryzm: amulety, talizmany; astrologia...) charakteryzuje podstawowe prawdy o buddyzmie, judaizmie (historia zbawienia, diaspora, autentyzm), hinduizmie, islamie, chrześcijaństwie omawia objawianie się Boga w dziejach ludzkości wykazuje zależność pełnego objawienia się Boga w Chrystusie od wydarzeń Starego Testamentu (np. przepowiedanie proroków) wyjaśnia znaczenie Bożego imienia Jahwe prezentuje główną myśl teologiczną czterech ewangelistów wyjaśnia wspólnotowy charakter Kościoła określa rolę, jaką Kościół odgrywa w Polsce i w świecie 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoje decyzje i wybory w aspekcie wiary charakteryzuje swoją wiarę charakteryzuje siebie jako człowieka wierzącego dokonuje wartościowania dotychczasowych postaw i zachowań w aspekcie wymogów wiary opisuje przejawy religijności w aspekcie historycznym w różnych społecznościach uzasadnia, dlaczego człowiek nie wierzący w Boga wierzy zawsze w „coś innego” omawia różne rodzaje objawień wskazuje momenty objawienia się Boga we własnym życiu podaje definicję wiary 	<ul style="list-style-type: none"> określa własny system wartości uzasadnia potrzebę hierarchii wartości w życiu człowieka uzasadnia, że religia jest istotnym czynnikiem duchowego rozwoju człowieka opisuje przejawy religijności w aspekcie historycznym w różnych społecznościach charakteryzuje objawienie naturalne i nadprzyrodzone wykazuje różnice między objawieniem pośrednim a bezpośrednim potrafi przekonać swoich kolegów o sensowności własnej postawy religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje postawę wiary w Boga wyraża szacunek wobec ludzi manifestujących swoją wiarę prezentuje postawę krytyczną tak wobec fanatyzmu religijnego, jak i obojętności religijnej

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. U źródeł wiary	<ul style="list-style-type: none"> określa, że katecheza jest wyjaśnianiem Bożego objawienia prezentuje charakterystyczne elementy obrazu Jezusa w poszczególnych Ewangeliach definiuje pojęcia: Chrystus Zbawiciel, Chrystus Odkupiciel, Chrystus Głowa Kościoła określa Kościół jako wspólnotę ochrzczonych, których Głową jest Chrystus wymienia najbardziej znane sekty działające w swoim środowisku i w Polsce określa niebezpieczeństwo płynące z przyłączenia się do sekty 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że Chrystus założył Kościół i nim kieruje określa Kościół jako mistyczne Ciało Chrystusa wyjaśnia, że Kościół jest zapoczątkowaniem królestwa Bożego na ziemi potrafi rozpoznać sposoby werbowania do sekt wyjaśnia, że określenie „nowe ruchy religijne” odnosi się do grup działających poza Kościołem charakteryzuje sposoby obrony przed zagrożeniami ze strony sekt charakteryzuje „grupę ryzyka” osób najbardziej podatnych na wstąpienie do sekty 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje „dowody na istnienie Boga” potrafi zinterpretować teksty biblijne odsłaniające niewidzialnego Boga omawia przyczyny różnic w obrazie Jezusa w czterech ewangeliach charakteryzuje rolę Chrystusa w historii ludzkości uzasadnia, że Chrystus jest założycielem i Głową Kościoła potrafi krytycznie odnieść się do różnych form reklamy nowych ruchów religijnych w mediach 	<ul style="list-style-type: none"> pomaga innym poznać Boga charakteryzuje środowiska, w jakich powstały Ewangelie uzasadnia, że sam jest podmiotem w Kościele tworzy Kościół i inspirowanie innych do tworzenia go we własnym środowisku 	<ul style="list-style-type: none"> poszukuje własnych argumentów na istnienie Boga

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. U źródeł moralności człowieka wierzącego	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie „godność osoby” wymienia rodzaje godności przyrodzonej i nadprzyrodzonej (godność osobowa i osobowościowa) wymienia wartości ogólnoludzkie, które zogniskowane są wokół godności (prawda, dobro, sprawiedliwość, wolność, odpowiedzialność...) pamięta, że człowiek jest istotą rozumną, obrazem mądrości Boga definiuje pojęcia: wolność, odpowiedzialność, samowola 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania wypływające z godności człowieka rozumie, że godność człowieka ma podstawę w Bogu (wymienia źródła godności człowieka) wyjaśnia, że wolność zakłada wolny wybór między dobrem i złem wymienia skutki wolności nieodpowiedzialnej (samowoli) rozumie negatywny wpływ samowoli na moralność człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi uzasadnić, dlaczego każdy człowiek ma prawo do poszanowania jego godności wyjaśnia, że godność stanowi źródło wartości uzasadnia, dlaczego każdy człowiek ma prawo do wolności potrafi zinterpretować naukę zawartą w wersecie Ga 5,1 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek między godnością a urzeczywistnianiem wartości: prawdy, dobra, sprawiedliwości, wolności i odpowiedzialności formułuje krytykę postaw samowolnych 	<ul style="list-style-type: none"> określa, jakimi działaniami inspirowanie rówieśników do poszanowania godności własnej i drugiego człowieka z głębią samodzielnie naukę o moralności chrześcijańskiej

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. U źródeł moralności człowieka wierzącego	<ul style="list-style-type: none"> określa wolność jako wartość ogólnoludzką i dar Boży definiuje pojęcia: moralność, intencja (zła lub dobra) wymieni źródła moralności (KKK 1750) wyjaśnia, że cel nie uświęca środków wymienia czyny bezwzględnie niedozwolone ze względu na ich przedmiot (błuznierstwo, krzywoprzysięstwo, zabójstwo, cudzołóstwo) definiuje pojęcia: uczucia, emocje wymienia podstawowe uczucia i je definiuje (miłość i nienawiść, pragnienie i obawa, radość, smutek i gniew) definiuje pojęcia: sumienie jako głos Boga, sumienie osobiste, sumienie narodu rozumie konieczność formacji sumienia wymienia czynniki kształtujące oraz deformujące sumienie definiuje pojęcia: norma moralna, zasada moralna, prawo naturalne, prawo stanowione (kościelne, państwowe) wymienia normy i zasady moralne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między wolnością a samowolą omawia źródła moralności uzasadnia, dlaczego niedopuszczalne jest czynienie zła, aby wyprowadzić z niego dobro (zasada „cel uświęca środki”) wyjaśnia, że uczucia zapewniają więź między życiem zmysłowym a duchowym wyjaśnia, że człowiek powinien dokonywać wyboru zgodnie ze swoim sumieniem, bez konfliktu z rozumem i prawem Bożym wyjaśnia pojęcie „sąd moralny” potrafi dokonać rozróżnienia między sumieniem uformowanym prawidłowo i nieprawidłowo wskazuje konieczność przestrzegania norm i zasad moralnych podaje przykłady sytuacji trudnych w aspekcie moralnym wymienia zasady postępowania w trudnych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego urzędy i urzędnicy nie mogą być wolnymi uzasadnia, że wolność bez odpowiedzialności prowadzi do aktów samowoli wyjaśnia kryteria czynu moralnego (przedmiot, cel, okoliczności) uzasadnia, dlaczego uczuciami powinien kierować rozum potrafi odróżnić sąd sumienia od innych aktów świadomości uzasadnia, że sumienie jest dyspozycją zadaną, wymagającą formacji wyjaśnia, na czym polega osąd sumienia wykazuje zależność między oceną sumienia a wolnością potrafi dokonywać oceny moralnej czynów uzasadnia potrzebę stosowania norm i zasad moralnych w ludzkim życiu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego nie możemy określać uczuć jako dobre i złe oraz, że „wzniosłe uczucia nie decydują ani o moralności, ani o świętości” wykazuje związek dobrze ukształtowanego sumienia z postępowaniem według norm i zasad moralnych dokonuje wartościowania rozwiązań trudnych problemów w aspekcie moralnym wskazuje rozwiązania trudnych problemów zgodnie z zasadami i prawidłowo ukształtowanym sumieniem 	<ul style="list-style-type: none"> wspomaga innych w dokonywaniu słusznych wyborów

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Drogowskazy wiary	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przejawy Bożej miłości wymienia wiarę jako jedną z cnót boskich wymieni najważniejsze wykroczenia przeciw pierwszemu przykazaniu definiuje pojęcie nadziei wymienia grzechy przeciw nadziei wymienia sposoby odpowiedzi na miłość Bożą wymienia grzechy przeciw Bożej miłości definiuje pojęcia: cnoty ludzkie i cnoty kardynalne wymienia cnoty kardynalne wskazuje przykłady ludzi, którzy zmienili swe życie na lepsze wymienia, co pomaga, a co przeszkadza w doskonaleniu siebie 	<ul style="list-style-type: none"> określa wiarę jako odpowiedź na miłość Boga wskazuje, że źródłem wszelkich wypaczeń moralnych jest nieuznanie Boga wyjaśnia, na czym polega szczęście ludzi, „którzy uwierzyli” (J 20,29) ukazuje potrzebę kierowania się w życiu nadzieją określa istotę miłości Boga do człowieka i człowieka do Boga określa istotę cnót kardynalnych wymienia motywacje do pracy nad sobą wskazuje potrzebę pracy nad sobą 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia konieczność posłuszeństwa Bogu uzasadnia, dlaczego wiara jest odpowiedzią na miłość Boga potrafi odróżnić wiarę od bałwochwalstwa i dewocji wyjaśnia, na czym polega zaufanie Bogu charakteryzuje grzechy przeciwko nadziei uzasadnia, że źródłem ludzkiego szczęścia jest odpowiadać miłością na miłość Boga wyjaśnia fragmenty biblijne: Łk 1,26-45; Łk 7,36-50; Łk 10,38-42; Łk 19,1-10; J 21,15-19; 2 Kor 11,23-33.12,10 charakteryzuje cztery cnoty kardynalne uzasadnia potrzebę przemiany, dążenia do doskonałości 	<ul style="list-style-type: none"> dokonyuje krytycznej oceny zachowań niezgodnych z wiarą uzasadnia, że zarówno rozpacz, jak i zuchwała ufność sprzeciwiają się cnotie nadziei opisuje doświadczanie miłości Bożej we własnym życiu określa swój sposób wyrażania miłości do Boga wyjaśnia, na czym polega rola cnót kardynalnych w życiu człowieka uzasadnia, że cnoty kardynalne pełnią bardzo ważną rolę w ludzkim życiu określa własne słabe strony i ich wpływ na sposób postępowania podaje przykłady właściwego reagowania na spotykające go zło 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady sytuacji, w których daje świadectwo wiary w Boga referuje, w jaki sposób w jedności ze wspólnotą Kościoła pogłębia swoją wiarę krytycznie odnosi się do zachowań sprzecznych z wiarą w Boga budzi nadzieję u innych w sytuacji trudnych doświadczeń

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Urzeczywistnianie wiary w życiu i w liturgii Kościoła (t. 48-50)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy okresów roku liturgicznego podaje święta streszczające ważniejsze fakty z historii zbawienia wskazuje teksty biblijne wspominające czas oczekiwania na przyjście Chrystusa i zachęcające do niego wymienia regionalne tradycje co do obchodu świąt Bożego Narodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że rok liturgiczny streszcza całą historię zbawienia omawia oczekującą postawę Maryi określa istotę Adwentu wymienia kilka sposobów obecności Pana Jezusa w życiu chrześcijan określa istotę świąt Bożego Narodzenia wskazuje w Biblii i utworach literackich teksty mówiące o Bożym Narodzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia historię zbawienia i jej streszczenie w poszczególnych okresach roku liturgicznego potrafi posługiwać się kalendarzem liturgicznym podaje przykłady praktykowania tradycji i zwyczajów związanych z rokiem liturgicznym wyjaśnia, co to znaczy, że Chrystus przyszedł, przychodzi i przyjdzie omawia teksty biblijne, które mówią o Jego powtórny przyjsciu 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi korzystać z plansz ze schematem budowy roku liturgicznego wykazuje związek treści wybranych świąt z wydarzeniami z historii zbawienia potrafi opracować adwentowy plan przygotowania na spotkanie z Chrystusem i konsekwentnie go realizować interpretuje teksty biblijne i literackie o Bożym Narodzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> czynnie uczestniczy w przygotowaniu spotkania wigilijnego w klasie i w szkole włącza się w przygotowanie inscenizacji bożonarodzeniowej

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Problemy moralności chrześcijańskiej	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie grzechu stwierdza, że grzech oddala od Boga i ludzi wymienia formy służenia jednemu Bogu wymienia wykroczenia przeciw pierwszemu przykazaniu (zabobon, bałwochwalstwo, magia, sekty; bezbożność, ateizm, agnostycyzm) podaje treść drugiego przykazania pamięta trzecie przykazanie i określa jego istotę wymienia formy świętowania niedzieli podaje argumenty za świętowaniem dnia Pańskiego podaje treść czwartego przykazania definiuje pojęcie „rodziny” i „rodziny chrześcijańskiej” wymienia obowiązki rodziców względem dzieci i dzieci względem rodziców oraz rodziny wobec społeczeństwa wymienia zagrożenia niszczące współczesną rodzinę (wolne związki, przemoc, związki homoseksualne, molestowanie seksualne i przemoc psychiczna, klonowanie, adopcja dzieci przez pary homoseksualne) podaje treść piątego przykazania pamięta tekst Rdz 4,10-11 stwierdza, że każdy człowiek ma prawo do życia i jego obrony wymienia wykroczenia przeciw życiu (zabójstwo zamierzone i niezamierzone; samobójstwo, eutanazja, przerywanie ciąży, narkomania) wymienia wykroczenia przeciw zdrowiu 	<ul style="list-style-type: none"> określa istotę grzechu pierwotnego i grzechów uczynkowych wyjaśnia, że grzech jest zerwaniem przymierza z Bogiem i ludźmi, i że w Chrystusie odnawiamy to przymierze (Rz 6,20) wymienia siedem grzechów głównych podaje zagrożenia płynące z New Age wymienia zagrożenia przynieszone przez ateizm praktyczny wyjaśnia, że wiara w Boga ma ścisły związek z ludzkim szczęściem wymienia grzechy przeciw drugiemu przykazaniu potrafi uzasadnić, że imię Boże jest święte opisuje tradycje świętowania niedzieli wyjaśnia, dlaczego niedzielna Eucharystia stanowi centrum życia Kościoła uzasadnia konieczność szacunku wobec rodziców wskazuje, że najlepszym zabezpieczeniem rodziny jest małżeństwo sakramentalne uzasadnia obowiązek poszanowania życia i zdrowia własnego i innych uzasadnia, że życie jest wielką wartością uzasadnia konieczność obrony życia i zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, jak odróżnić grzech śmiertelny od grzechu powszedniego uzasadnia, że człowiek powinien wierzyć w jedynego Boga charakteryzuje grzechy przeciw wierze potrafi uzasadnić, że wykroczenia przeciwko pierwszemu przykazaniu niszczą wiarę człowieka uzasadnia, dlaczego imię Boga jest święte charakteryzuje grzechy przeciw drugiemu przykazaniu uzasadnia wartość chrześcijańskiego imienia z dezaprobatą odnosi się do nadużyć imienia Bożego uzasadnia, dlaczego niedziela jest dla chrześcijan dniem świętym uzasadnia wartość życia rodzinnego opisuje cechy charakteru, o które powinien troszczyć się przyszły rodzic opisuje właściwy model rodziny opisuje sytuacje, w których warto oddać życie, i sytuacje, kiedy lepiej jest je zachować podaje argumenty za obroną zagrożonego życia charakteryzuje wykroczenia przeciw życiu i zdrowiu osoby 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego grzech oddala nas od Boga opisuje formy oddawania czci jednemu Bogu indywidualnie i we wspólnocie Kościoła wyjaśnia związek między szabatem a niedzielą potrafi zaplanować swoje osobiste świętowanie dnia Pańskiego charakteryzuje obowiązki wobec społeczeństwa i wobec rządzących potrafi umiejscowić wypełnianie obowiązków względem rodziny w perspektywie królestwa Bożego potrafi odróżnić prawdy o rodzinie podawane przez Kościół od prawd proponowanych przez współczesne nurty „wyzwolone” podaje argumenty swoim kolegom i koleżankom przeciw budowaniu rodziny bez zasad potrafi zestawić wartość życia z innymi wartościami prezentuje naukę Kościoła nt. transplantacji wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za życie i zdrowie innych (m.in. świadome zarażanie, problem nękania psychicznego i fizycznego) charakteryzuje wartość badań naukowych w tej dziedzinie i zagrożenia z ich strony podaje przykłady sprzeciwu wobec zachowań zagrażających zdrowiu i życiu określa, jakie podejmuje działania na rzecz poszanowania osoby ludzkiej i trwałego pokoju 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi dostrzec wartość i zagrożenia ze strony badań naukowych dla życia, zdrowia i godności potrafi scharakteryzować działania propagujące czystość i ochronę ludzkiej płciowości

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Problemy moralności chrześcijańskiej	<ul style="list-style-type: none"> określa istotę ludzkiej płciowości w ujęciu chrześcijańskim wyjaśnia, że czystość jest darem prowadzącym do Boga wymienia media, których działanie skierowane jest ku niszczeniu czystości (chat erotyczny, prasa pornograficzna, filmy i programy telewizyjne...) podaje treść szóstego przykazania wymienia zagrożenia przeciw czystości wymieni osoby i czynniki pomagające zachować czystość podaje treść dziewiątego przykazania podaje treść siódmego przykazania i rozumie jego istotę wymienia skutki grzechów z zakresu siódmego przykazania definiuje pojęcie prawdy podaje treść ósmego przykazania podaje przykłady męczeństwa za prawdę wskazuje grzechy, których nośnikiem są środki masowego przekazu podaje definicję zazdrości i chciwości wskazuje teksty biblijne o „ubóstwie serca” (Łk 14,33; Mt 5,3) wymienia grzechy główne wymienia grzechy cudze wymienia grzechy przeciw Duchowi Świętemu 	<ul style="list-style-type: none"> podaje treść błogosławieństwa dotyczącego czystego serca wymienia różne formy czystości wymienia zagrożenia dla ludzkiej płciowości wpływające z działania mediów wyjaśnia, że czystość domaga się panowania nad sobą omawia przykłady korzyści płynących z zachowania czystości wskazuje teksty biblijne dotyczące pożądliwości cielesnej wymienia czynniki wspomagające zachowanie czystości serca omawia potrzebę wstydlivości wyjaśnia, że wszelkie formy kradzieży krzywdzą i naruszają godność tak złodzieja, jak okradanego uzasadnia, że każdy człowiek ma prawo do własności wskazuje teksty biblijne mówiące o prawdzie uzasadnia, że prawda jest podstawową wartością wymienia warunki ujawniania prawdy i dochowywania tajemnicy uzasadnia, że kłamstwo jest najbardziej bezpośrednim wykroczeniem przeciw prawdzie wymienia indywidualne i społeczne skutki grzechów głównych wyjaśnia istotę grzechów cudzych podaje przykłady rozprzestrzeniania się grzechów cudzych w swoim środowisku charakteryzuje grzechy przeciw Duchowi Świętemu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że zachowanie czystości jest czynnikiem pozwalającym zachować integralność osoby uzasadnia wartość czystości przedmałżeńskiej podaje, na czym polega dramat transseksualizmu omawia zagrożenia wymierzone w czystość uzasadnia potrzebę zachowania intymności małżeńskiej uzasadnia potrzebę czystości serca w życiu małżeńskim podaje przykłady poszanowania intymności drugiej osoby uzasadnia, że nieprzestrzeganie siódmego przykazania wywołuje skutki indywidualne i społeczne wyjaśnia, na czym polega naprawienie zła wywołanego kradzieżą uzasadnia potrzebę życia w prawdzie interpretuje „złotą zasadę”, która określa prawo do prawdy w konkretnych życiowych sytuacjach podaje przykłady służby innym posiadanymi dobrami omawia materię grzechów głównych i wyjaśnia, że są one źródłem wszystkich pozostałych uzasadnia, że grzechy cudze są współudziałem w złu drugiego człowieka uzasadnia, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu nie mogą być odpuszczone 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje ewangeliczne błogosławieństwo o czystości serca uzasadnia, dlaczego Kościół staje w obronie prawidłowo rozumianej płciowości charakteryzuje działania propagujące czystość i ochronę ludzkiej płciowości uzasadnia, dlaczego czystość jest darem uszczęśliwiającym ludzi i uwielbieniem Boga potrafi wykazać związek między czystością a cnotą umiarkowania wyjaśnia, na czym polega walka z pożądliwością cielesną wykazuje związek między panowaniem nad bogactwami materialnymi a szacunkiem dla wymagań moralnych charakteryzuje chrześcijan jako naśladowców Chrystusa-Prawdy uzasadnia, że życie w prawdzie jest prawdziwą wolnością krytycznie ocenia treść informacji podawanych w środkach masowego przekazu w aspekcie ósmego przykazania uzasadnia, że właściwy stosunek do posiadanych dóbr jest drogą do prawdziwego szczęścia opisuje skutki grzechów głównych w rozwoju osobowym człowieka i w życiu społecznym uzasadnia, że grzech cudzy jest nośnikiem zła społecznego 	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Dary łaski siłą wiary i moralności	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, kto, w jaki sposób, kiedy i gdzie celebrował liturgię wymienia znaki i symbole liturgiczne wymienia najważniejsze wydarzenia roku liturgicznego wymienia siedem sakramentów wyodrębnia spośród nich sakramenty wtajemniczenia podaje, kto i w jaki sposób udziela sakramentów wtajemniczenia wymienia sakramenty uzdrowienia wymienia sakramenty w służbie komunii wymienia główne etapy życia świętych Piotra i Pawła przycita odpowiedź Maryi na zwiastowanie anielskie (Łk 1,38) i na słowa św. Elżbiety (Łk 1,45) wymienia elementy liturgii słowa wymienia podstawowe funkcje liturgiczne wymienia elementy liturgii eucharystycznej podaje używane określenia Eucharystii wymienia owoce Komunii św. 	<ul style="list-style-type: none"> określa istotę liturgii omawia słowa i gesty stosowane w liturgii określa istotę sakramentów wtajemniczenia i wymienia ich owoce podaje, kto może być chrześnym lub świadkiem bierzowania podaje formę i treść sakramentów w służbie wspólnoty Kościoła podaje, kto i w jaki sposób sprawuje te sakramenty podaje przykłady powołań opisanych w Biblii pamięta treść perykopy Łk 6,1-11 wyjaśnia istotę liturgii słowa podaje nazwę ksiąg liturgicznych wyjaśnia, że Chrystus mocą swojego słowa przemienia ludzkie serce omawia istotę Ofiary Chrystusa i naszego w niej udziału wymieni warunki przystąpienia do Komunii św. 	<ul style="list-style-type: none"> wyróżnia udział Boga i człowieka w liturgii charakteryzuje znaki i symbole liturgiczne opisuje, na czym polega przygotowanie do przyjęcia poszczególnych sakramentów podaje formę i treść sakramentów uzdrowienia podaje, kto i w jaki sposób sprawuje sakramenty uzdrowienia charakteryzuje skutki sakramentów uzdrowienia wyjaśnia nazwę sakramentu święceń omawia skutki sakramentu małżeństwa omawia istotne elementy powołania potrafi określić swoje miejsce w liturgii wyjaśnia, że Komunia św. jest zadatkiem przyszłej chwały 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że dzieło Chrystusa w liturgii ma charakter sakramentalny uzasadnia, że Chrystus poprzez sakramenty wtajemniczenia tworzy wspólnotę uzasadnia, że sakramenty uzdrowienia budują jedność w Kościele potrafi umiejscowić małżeństwo w perspektywie królestwa Bożego przeprowadza analizę perykopy biblijnej Łk 6,1-11 charakteryzuje sylwetki duchowe oraz misję apostołów Piotra i Pawła opisuje poszczególne elementy liturgii słowa i wykonywane funkcje potrafi wyszukać analizowane teksty biblijne i dokumenty Kościoła oraz wyjaśnić ich treść opisuje poszczególne części liturgii eucharystycznej podaje, jak wyrazić wdzięczność za dar Ofiary Chrystusa charakteryzuje owoce Komunii św. uzasadnia potrzebę częstej Komunii św. 	<ul style="list-style-type: none"> daje świadectwo pełnego i zaangażowanego udziału w liturgii potrafi przygotować liturgię słowa (czytania, modlitwa wiernych...) czynnie angażuje się w przygotowanie liturgii słowa podaje sposoby angażowania się na rzecz ubogich i określa własne działania w tym względzie

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Urzeczywistnianie wiary w życiu i w liturgii Kościoła (t. 45-47. 51-53)	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: piękno, sztuka sakralna definiuje pojęcie „wartość” wymienia podstawowe wartości (prawda, dobro, piękno) definiuje pojęcie „wzór osobowy godny naśladowania” wymienia, kto jest dla niego wzorem osobowym 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje teksty biblijne ukazujące piękno stworzenia wskazuje dzieła sztuki sakralnej w najbliższym otoczeniu wymienia wybrane systemy etyczne podaje cechy prawdziwego wzoru osobowego, który warto naśladować opisuje godny naśladowania wzór osobowy 	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest dzieło sztuki sakralnej potrafi odróżnić sztukę od kiczu wyjaśnia znaczenie sztuki sakralnej w życiu jednostek i społeczeństw uzasadnia, dlaczego dzieła sztuki sakralnej domagają się szacunku uzasadnia, dlaczego należy budować własną hierarchię wartości, u podstaw której znajdują się piękno, prawda, dobro potrafi w szerokim wachlarzu wartości właściwie umiejscowić te ostateczne podaje, jak odróżnić wartości prawdziwe od pseudowartości opisuje sytuację, kiedy sam był wzorem dla innych, przychodząc im z pomocą 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że sztuka sakralna jest nośnikiem wartości religijnych, wraz z prawdą i piękną uzasadnia, że obowiązkiem każdego człowieka jest urzeczywistnianie podstawowych wartości w rozwoju osobowym jednostek i w życiu społecznym ocenia rozumienie godności człowieka w różnych systemach etycznych wyjaśnia, na czym polega rola wzorów osobowych w rozwoju człowieka oraz mniejszych i większych społeczności 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje prace plastyczne na rzecz salki katechetycznej i szkoły prezentuje klasie utwory muzyki sakralnej przygotowuje gazetkę nt. Sztuka sakralna
	<ul style="list-style-type: none"> określa istotę Wielkiego Postu określa istotę Triduum Paschalnego wyjaśnia, że Wielkanoc jest największym świętem chrześcijan wymienia miejsca szczególnego kultu Bożego Miłosierdzia 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia motywy nawracania się wymienia najważniejsze wydarzenia związane z męką, śmiercią i zmartwychwstaniem Chrystusa wskazuje przejawy Bożego miłosierdzia w Starym i Nowym Testamencie określa, kiedy obchodzimy święto Bożego Miłosierdzia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje teksty biblijne wzywające do pokuty i nawrócenia oraz zawierające obietnice Bożej łaski uzasadnia potrzebę nieustannego nawracania się opisuje wydarzenia paschalne charakteryzuje proces objawienia Bożego Miłosierdzia w Piśmie Świętym 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje wydarzenia z życia Chrystusa do liturgii trzech dni paschalnych potrafi uzasadnić potrzebę świętowania wyraża graficznie lub literacko istotę Triduum Paschalnego charakteryzuje misję św. Faustyny Kowalskiej i rolę św. Jana Pawła II w szerzeniu kultu Miłosierdzia Bożego 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje scenariusz rekolekcji wielkopostnych w szkole (w parafii) i czynnie w nich uczestniczy czynnie włącza się w przygotowanie „Bożego grobu”

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Drogi do życia z Chrystusem (tematy historyczne)	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: semityzm, antysemityzm, synagoga wymienia wartości judaizmu (Stary Testament ze szczególnym uwzględnieniem Tory, Talmud, Midrasz) podaje czas kształtowania się religii islamu rozdziela istotne elementy islamu (zachowanie, styl bycia wyznawców) wymienia nazwy największych zgromadzeń zakonnych i ich największe osobowości wie, że szkolnictwo i piśmiennictwo wprowadzili zakonnicy wymienia zabytki piśmiennictwa polskiego określa celowość chrztu Polski w wymiarze duchowym, politycznym i kulturowym wymienia pierwsze biskupstwa i pierwszych biskupów polskich definiuje pojęcia: oświecenie, rozum, wymienia nazwiska wybitnych postaci oświecenia (Krasicki, Staszic, Kołłątaj, Konarski, Poniatowski) definiuje pojęcia: wolność, polskość wyjaśnia, czym była Konfederacja Barska, Powstanie Kościuszkowskie, „dzieci Wrześni” wymienia przyczyny utraty wolności przez Polskę 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że chrześcijaństwo ma swój początek w judaizmie wyjaśnia, jakie znaczenie dla obrony chrześcijaństwa miały bitwa pod Legnicą i bitwa pod Wiedniem rozdziela etapy w dziejach formowania się życia zakonnego (eremici, cenobici, mnisi, zakonnicy) wymienia działania podejmowane przez różne zakony na przestrzeni dziejów (działalność charytatywna, społeczna, polityczna) wymienia nazwy zakonów zasłużonych dla kultury (benedyktyni, pijarzy, jezuiti) wymienia dzieła kultury będące zasługą zgromadzeń zakonnych określa współczesne działania zakonów w tworzeniu kultury (szkolnictwo, duszpasterstwa...) wymienia zasługi Kościoła w dziedzinie oświaty i opieki społecznej wymienia wspólne elementy życia religijno-państwowego wskazuje, że Kościół epoki oświecenia stał się mecenasem kultury oraz pionierem poczynań społeczno-gospodarczych i wolnościowo-demokratycznych określa rolę Kościoła w obronie polskośći podczas zaborów wyjaśnia, na czym polegała rusyfikacja i germanizacja 	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest Stary Testament dla katolików wymienia wartości islamu i rozumie jego istotę określa, na czym polega zagrożenie dla kultury europejskiej i chrześcijaństwa ze strony islamu wymienia nazwy wspólnot zakonnych działających w jego środowisku uzasadnia potrzebę istnienia wspólnot zakonnych opisuje wkład zakonów w kulturę europejską i polską wyjaśnia, jak powstawały struktury administracyjne Kościoła i państwa polskiego opisuje zasługi Kościoła w dziedzinie oświaty i opieki (szpitale zakonne, ochronki) uzasadnia postawę szacunku dla chrześcijaństwa w Polsce opisuje, jak pielęgnuje dziedzictwo chrześcijaństwa charakteryzuje epokę oświecenia określa rolę Kościoła w tamtej epoce charakteryzuje postawę patriotyzmu (Polak-katolik) charakteryzuje przeszkody w zachowaniu polskośći we współczesnych warunkach politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia relację chrześcijan do narodu wybranego charakteryzuje cechy wspólne judaizmu i chrześcijaństwa dokonyuje wartościowania dotyczącego postaw i zachowań w religii muzułmańskiej i chrześcijaństwie uzasadnia, dlaczego należy bronić wartości chrześcijańskich podaje przykłady zagrożeń płynących ze strony ruchów islamskich uzasadnia, że powstanie określonego zakonu było odpowiedzią na potrzeby epoki charakteryzuje istotne cechy reguł zakonnych podaje przykłady zasług zakonów w dziedzinie szkolnictwa (szkółki parafialne, uniwersytety) wskazuje ich zasługi w zakresie sztuki i muzyki sakralnej charakteryzuje wspólne elementy życia religijno-państwowego charakteryzuje historyczny kontekst spotkań lednickich charakteryzuje współczesne nurty myślowe związane z negacją prawdy zauważając ich antychrześcijańskie nastawienie uzasadnia prawdę, że miłość Ojczyzny jest jednym z przejawów realizacji przykazania miłości podaje przykłady odpowiedzialnych wyborów dla zachowania polskośći i wolności (dbałość o język, tradycję, wiarę, rodzinę) 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje i prezentuje klasie referat na temat wybranej religii rozdziela pozytywy, ale i zagrożenia ze strony postępującej globalizacji wskazuje, jak angażuje się w życie regionu jako „małej ojczyzny”

Na **ocenę celującą** katechizowany spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej. Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu nauczania. Prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ. Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych. Angażuje się w prace pozalekcyjne. Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej. Poznane prawdy wiary stosuje w życiu.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII W LICEUM

Przedmiot oceny z religii zawiera kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim, czyli ideałem życia chrześcijańskiego.

W ocenianiu z religii obowiązują poniższe zasady:

1. Obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
2. Jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia (rodziców na ich zapotrzebowanie lub gdy zaistnieje taka potrzeba ze strony szkoły).
3. Instruktywność – wskazanie na występujące braki.
4. Mobilizacja do dalszej pracy.

Prowadzenie zróżnicowanych form i rodzajów kontroli:

1. Kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).
2. Kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).
3. Kontrola końcowa (dotyczy zakońzonego etapu kształcenia).

Metody kontroli i oceny:

1. Konwencjonalne (bieżąca kontrola, prace pisemne, ćwiczenia praktyczne, obserwacja uczniów w toku ich pracy itp.).
2. Techniczne sposoby kontrolowania procesu dydaktycznego (kontrola i ocena przy pomocy zróżnicowanych zadań testowych).

Sposoby oceniania:

Wartościowanie gestem, słowem, mimiką, stopniem.

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.
3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.
6. Postawa.

Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości,

pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Ocenie podlegają:

1. Pisemne prace kontrolne raz w ciągu semestru, obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela do dwóch tygodni. Ponadto karkówki; zakres ich materiału powinien obejmować nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Pisemne prace kontrolne są do wglądu uczniów, a rodziców na ich zapotrzebowanie. Nauczyciel ma prawo do niepodawania terminu prac kontrolnych, jeżeli uczniowie dezorganizują proces oceny osiągnięć przez absencję, ucieczki z lekcji itp.
2. Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia itp.
3. Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco.
4. Ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.
5. Pilność, systematyczność, postawy, umiejętności: osiągnięcia ucznia zapisywane w kartach obserwacyjnych prowadzonych przez nauczyciela religii.
6. Przygotowanie do poszczególnych katechez.
7. Korzystanie z Pisma Świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych.
8. Zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, udział w konkursach religijnych, współpraca ze wspólnotą parafialną.
9. Inne możliwości stwarzające podstawę oceniania.

Ilość ocen:

W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej trzy oceny cząstkowe.

Możliwość uzyskania oceny wyższej niż przewidywana

Nauczyciel promuje systematyczne ocenianie w ciągu semestrów połączone z możliwością poprawiania. W wyjątkowych uzasadnionych sytuacjach poprawianie może odbywać się bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub końcoworocznej. Przeprowadza się je według ustaleń osób zainteresowanych w terminie i z zakresu wskazanego przez nauczyciela z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej.

Wszystkie prace pisemne, które miały miejsce w ciągu semestru uczeń musi zaliczyć minimum na ocenę do jakiej pretenduje.

Klasyfikacja:

Uczeń może być niesklasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie edukacji. Uczeń niesklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

Przy wystawieniu oceny śródrocznej i rocznej przyjmuje się następujące zasady: ocena nie będzie miała charakteru średniej arytmetycznej ocen cząstkowych; znaczący wpływ mają przede wszystkim oceny uzyskane (w semestrze lub w ciągu całego roku szkolnego) z prac kontrolnych, dłuższych wypowiedzi, referatów, o ile prezentacja ich przyjmie formę wypowiedzi ustnej oraz innych form pracy o charakterze samodzielnym. Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślnie ukończy co najmniej etap szkolny, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny końcoworocznej o jeden stopień.

Opracowała:

Magdalena Woźniak